

[Justitsministeren.]

ind under dens Omraade, idet der var fremkommet en meget uheldig Situation derved, at medens Landbrugsministeriet havde erklæret, at saadane Beviser faldt ind under Bestemmelserne om Betalingshenstand, var Landsretten kommet til det modsatte Resultat. Jeg lovede at tage dette Spørgsmaal op til Undersøgelse og Overvejelse og har nu i de mellemliggende Dage forhandlet med Landbrugsministeriet derom.

Som Resultat af disse Forhandlinger ønsker jeg at stille Forslag om en Tilføjelse til Lovforslaget, hvorefter dets Bestemmelser skal finde Anvendelse paa de Prioriteter, der omhandles i § 5, Nr. 3, i Bekendtgørelse Nr. 309 af 1. December 1931 af Lov om Udlaan af Erhvervenes Laanefond til Ejere af Landbrugsejendomme til Opnaaelse af Akkord, og endvidere, at Lovens Bestemmelser skal finde Anvendelse paa Gæld, med Hensyn til hvilken der er givet Moratorium i Henhold til Lov Nr. 75 af 13. Marts 1933 angaaende Udlaan af Erhvervenes Laanefond til Ejere af Landbrugsejendomme til Opnaaelse af Akkord eller i Henhold til Lov Nr. 364 af 18. December 1933 om Udlaan af Erhvervenes Laanefond til Ejere af Landbrugsejendomme til Opnaaelse af Akkord og Moratorium.

Til Forstaaelse af disse to specielle Arter af Gældsforhold skal jeg kort gøre Rede for Indholdet af de citerede Bestemmelser og Domstolenes Fortolkning af disse.

I Lovbekendtgørelsen af 1. December 1931 bestemmes bl. a., at der ikke kan ydes Laan til Gennemførelse af en Akkord, der tilbyder mere end 35 pCt., men der kan yderligere tillægges Kreditorer indtil 35 pCt. af deres Tilgodehavende, naar de gaar ind paa at lade denne Del blive indestaaende i Ejendommen. Disse 35 pCt. sikres da ved Pant og forfalder til Udbetaling i Løbet af 5 Aar.

Det er disse Prioriteter, som det ærede Medlem af Folketinget Hr. J. S. Fogets Henvendelse drejer sig om. Og medens Landbrugsministeriet hidtil er gaaet ud fra, at de faldt ind under Henstandslovgivningen, hvilket ogsaa var statueret ved en Underrettsdom af 1937, er denne Dom nu blevet omstødt ved Vestre Landsrets Dom af 22. Februar 1938, der udtaler, at disse Pantebreve under Hensyn til deres Oprindelse og særlige Karakter samt til, at de ikke forrentes, ikke omfattes af Betalingshenstanden.

De to Moratorielove af 1933 giver under nærmere angivne Betingelser Skyldneren

Adgang til et 3-aarigt Moratorium. Hvis et saadant Moratorium omfatter simpel personlig Gæld, skal der for denne gives Pant i Ejendommen. Med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvorvidt Moratoriums-Pantebreve omfattes af Henstandsloven, foreligger der ingen Afgørelse ved Domstolene, men en Østre Landsrets Dom af 30. Juni 1937 har statueret, at Panteretten bestaar uanset Moratorietidens Udløb, saaledes at Spørgsmaalet ogsaa her kan blive aktuelt. Landbrugsministeriet har derfor ønsket, hvis jeg overhovedet vilde fremsætte Ændringsforslag i dette høje Ting, at disse Pantebreve blev medtaget i Ændringsforslaget.

Naar denne Ændring ønskes, skyldes det altsaa, at baade Justitsministeriet og Landbrugsministeriet maa anse det for uheldigt og for lidet stemmende med Akkord- og Moratorielovgivningens Formaal, at disse Pantebreve i Modsætning til anden Pantegæld skulde have Krav paa Fyldestgørelse paa et Tidspunkt, hvor man som før nævnt mener, at Landbrugets Forhold endnu kræver den Beskyttelse, der ligger i Henstandsbestemmelserne. Heroverfor kunde man naturligvis indvende, at Justitsministeriet, hvis man anser den nævnte Vestre Landsrets Dom for at hvile paa en urigtig Fortolkning af Henstandsloven, kunde gaa den Vej at tillade Spørgsmaalet indbragt for Højesteret, saaledes at man først foreslog en eventuel Lovændring, hvis Højesterets Afgørelse faldt sammen med Landsrettens. Men hertil er at bemærke, at man maa erkende, at Spørgsmaalet om den rette Fortolkning i hvert Fald er yderst tvivlsomt, og at man, hvis Appel ikke giver det ønskede Resultat, vil være afskaaret fra at opnaa dette ved en Lovændring, idet Højesterets Afgørelse formentlig først vil kunne foreligge en Tid efter, at Rigsdagens Arbejde i indeværende Samling er afsluttet.

Jeg er derfor kommet til den Opfattelse, at det vil være rimeligt at stille et Ændringsforslag gaaende ud paa, at der efter Stk. 1 indsættes som nyt Stykke: Bestemmelsen i Lov Nr. 73 af 11. Marts 1933 kommer til Anvendelse paa de i § 5, Nr. 3, i Bekendtgørelse Nr. 309 af 1. December 1931 af Lov om Udlaan af Erhvervenes Laanefond til Ejere af Landbrugsejendomme til Opnaaelse af Akkord omhandlede Prioriteter. Endvidere finder nævnte Lov Anvendelse paa Gæld, for hvilken der er givet Moratorium i Medfør af Lov Nr. 75 af 13. Marts 1933 om Tillæg til Lov Nr. 142 af 28. April 1931 om Udlaan af Erhvervenes Laanefond til Ejere af Landbrugsejendomme